

Rabban Gamliel and Early Christians

הרב אביעז בדנר

1. Babylonian Talmud, Shabbat 116A	בבלי, שבת דף קטז.
<p>It was stated in the text: The blank spaces and the Books of the Minim, we may not save them from a fire. R. Jose said: On weekdays one must cut out the Divine Names which they contain, hide them, and burn the rest. R. Tarfon said: May I bury my son if I would not burn them together with their Divine Names if they came to my hand. For even if one pursued me to slay me, or a snake pursued me to bite me, I would enter a heathen Temple [for refuge], but not the houses of these [people], for the latter know (of God) yet deny [Him], whereas the former are ignorant and deny [Him], and of them the Writ saith, and behind the doors and the posts hast thou set up thy memorial. R. Ishmael said: [One can reason] a minori: If in order to make peace between man and wife the Torah decreed, Let my Name, written in sanctity, be blotted out in water, these, who stir up jealousy, enmity, and wrath between Israel and their Father in Heaven, how much more so; and of them David said, Do not I hate them, O Lord, that hate thee? And am I not grieved with those that rise up against thee? I hate then with perfect hatred: I count them mine enemies. And just as we may not rescue them from a fire, so may we not rescue them from a collapse [of debris] or from water or from anything that may destroy them.</p>	<p>גופא הגליונים וספרי מינין אין מצילין אותם מפני הדליקה רבי יוסי אומר בחול קודר את האזכרות שבהן וגונזן והשאר שורפן א"ר טרפון אקפח את בני שאם יבאו לידי שאני אשרוף אותם ואת האזכרות שבהן שאפי' אדם רודף אחריו להורגו ונחש רץ להכישו נכנס לבית ע"ז ואין נכנס לבתיהן של אלו שהללו מכירין וכופרין והללו אין מכירין וכופרין ועליהן הכתוב אומר [ו]אחר הדלת והמזוזה שמת זכרוןך א"ר ישמעאל ק"ו ומה לעשות שלום בין איש לאשתו אמרה תורה שמי שנכתב בקדושה ימחה על המים הללו שמטילין קנאה ואיבה ותחרות בין ישראל לאביהן שבשמים על אחת כמה וכמה ועליהם אמר דוד הלא משנאיך ה' אשנא ובתקוממך אתקוטט תכלית שנאה שנאתים לאויבים היו לי וכשם שאין מצילין אותן מפני הדליקה כך אין מצילין אותן לא מן המפולת ולא מן המים ולא מדבר המאבדן</p>

2. Babylonian Talmud, Brachot 11B	בבלי, ברכות יא:
<p>We have learnt elsewhere: The deputy high priest said to them [the priests], Say one benediction, and they said the benediction and recited the Ten Commandments, the Shema', the section 'And it shall come to pass if ye hearken diligently', and 'And the Lord said', and recited with the people three benedictions, viz ., 'True and firm', the benediction of the 'Abodah, and the priestly benediction. On Sabbath they said an additional benediction for the outgoing watch. Which is the 'one benediction'</p> <p>'They recited the Ten Commandments, the Shema', the sections "And it shall come to pass if ye diligently hearken", and "And the Lord said", "True and firm", the 'Abodah, and the priestly benediction'. Rab Judah said in the name of Samuel: Outside the Temple also people wanted to do the same, but they were stopped on account of the insinuations of the Minim. Similarly it has been taught: R. Nathan says, They sought to do the same outside the Temple, but it had long been abolished on account of the insinuations of the Minim. Rabbah b. Bar Hanah had an idea of instituting this in Sura, but R. Hisda said to him, It had long been abolished on account of the insinuations of the Minim. Amemar had an idea of instituting it in Nehardea, but R.</p>	<p>תנן התם אמר להם הממונה ברכו ברכה אחת והם ברכו וקראו עשרת הדברות שמע והיה אם שמוע ויאמר וברכו את העם ג' ברכות אמת ויציב ועבודה וברכת כהנים ובשבת מוסיפין ברכה אחת...</p> <p>וקורין עשרת הדברות שמע והיה אם שמוע ויאמר אמת ויציב ועבודה וברכת כהנים. א"ר יהודה אמר שמואל אף בגבולין בקשו לקרות כן אלא שכבר בטלום מפני תרעומת המינין תניא נמי הכי ר' נתן אומר בגבולין בקשו לקרות כן אלא שכבר בטלום מפני תרעומת המינין רבה בב"ח סבר למקבעינהו בסורא א"ל רב חסדא כבר בטלום מפני תרעומת המינין אממר סבר</p>

Ashi said to him, It had long been abolished on account of the insinuations of the Minim.	למקבעינהו בנהרדעא א"ל רב אשי כבר בטלום מפני תרעומת המינין :
---	---

3. Tosefta, Sotah 13:4	תוספתא, סוטה יג:ד
<p>שוב מעשה שנתכנסו חכמים ביבנה ויצאת בת קול ואמרה להן יש כאן אדם שראוי לרוה"ק אלא שאין דורו זכאי לכך. נתנו עיניהם בהלל הזקן. וכשמת אמרו הא עניו הא חסיד תלמידו של עזרא.</p> <p>שוב פעם אחת היו יושבין ביבנה ושמעו בת קול אומר יש כאן אדם שראוי לרוח הקדש אלא שאין הדור ראוי לכך. ונתנו עיניהם בשמואל הקטן. בשעת מיתתו מה היו אומרים אי עניו אי חסיד תלמידו של הלל הזקן.</p>	

4. Babylonian Talmud, Sanhedrin 10B	בבלי, סנהדרין דף י:
<p>Our Rabbis taught: The year can be intercalated only by a Court whose members have been appointed for that purpose. It once happened that Rabban Gamaliel said: 'Send me up seven [scholars] early in the morning to the upper chamber [for this purpose].' When he came in the morning and found eight, he asked: 'Who is he who has come up without permission? Let him go down.' Thereupon, Samuel the Little arose and said: 'It was I who came up without permission; my object was not to join in the intercalation, but because I felt the necessity of learning the practical application of the law.' Rabban Gamaliel then answered: 'Sit down, my son, sit down; you are worthy of intercalating all years [in need of such], but it is a decision of the Rabbis that it should be done only by those who have been specially appointed for the purpose.' — But in reality it was not Samuel the Little [who was the uninvited member] but another; he only wished to save the intruder from humiliation.</p>	<p>ת"ר אין מעברין את השנה אלא במזומנין לה. מעשה ברבן גמליאל שאמר השכימו לי שבעה לעלייה השכים ומצא שמונה אמר מי הוא שעלה שלא ברשות ירד עמד שמואל הקטן ואמר אני הוא שעליתי שלא ברשות ולא לעבר השנה עליתי אלא ללמוד הלכה למעשה הוצרכתי אמר לו שב בני שב ראויות כל השנים כולן להתעבר על ידך אלא אמרו חכמים אין מעברין את השנה אלא במזומנין לה ולא שמואל הקטן הוה אלא איניש אחרינא ומחמת כיסופא הוא דעבד</p>

5. Masechet Smachot 8:7	מסכת שמחות ח:ז
<p>וכשמת שמואל הקטן תלו לו מפתחו ופנקסו בארונו מפני שלא היה לו בן, והיה רבן גמליאל ורבי אלעזר מספידין עליו, ואמרו: על זה נאה לבכות, ועל זה נאה להתאבל, כשהמלכים מתים מניחין כתריהן לבניהם, עשירים מתים ומניחין עושרם לבניהם, שמואל הקטן נטל כל חמודות של עולם והלך לו.</p>	

6. Babylonian Talmud, Ta'anit 25B	בבלי, תענית דף כה:
<p>Samuel the Little ordained a fast and rain fell before sunrise. The people thought that it was due to the merit of the community, whereupon he said to them: I will quote you a parable. This can be compared to a servant who asked his master for a gratuity and the master exclaimed, Give it to him, and let me not hear his voice. Another time Samuel the Little ordained a fast and rain fell after sunset. The people thought that it was due to the merit of the community. whereupon Samuel exclaimed: I will quote you a parable. This can be compared to a servant who asked his master for a gratuity and</p>	<p>שמואל הקטן גזר תעניתא וירדו להם גשמים קודם הנץ החמה כסבורין העם לומר שבחו של צבור הוא אמר להם אמשול לכם [משל] למה הדבר דומה לעבד שמבקש פרס מרבו אמר להם תנו לו ואל אשמע קולו שוב שמואל הקטן גזר תעניתא וירדו להם גשמים לאחר שקיעת החמה כסבורים העם לומר שבחו של צבור הוא אמר להם שמואל לא שבח של צבור הוא אלא אמשול לכם משל למה הדבר דומה</p>

the master exclaimed, Keep him waiting until he is made submissive and is distressed, and then give him his gratuity.	לעבד שמבקש פרס מרבו ואמר להם המתינו לו עד שיתמקמק ויצטער ואחר כך תנו לו
---	---

7. Babylonian Talmud, Brachot 28B	בבלי, ברכות דף כח:
<p>These eighteen are really nineteen? — R. Levi said: The benediction relating to the Minim was instituted in Jabneh...</p> <p>Our Rabbis taught: Simeon ha-Pakuli arranged the eighteen benedictions in order before Rabban Gamaliel in Jabneh. Said Rabban Gamaliel to the Sages: Can any one among you frame a benediction relating to the Minim? Samuel the Lesser arose and composed it. The next year he and he tried for two or three hours to recall it, and they did not remove him.1 Why did they not remove him seeing that Rab Judah has said in the name of Rab: If a reader made a mistake in any of the other benedictions, they do not remove him, but if in the benediction of the Minim, he is removed, because we suspect him of being a Min? — Samuel the Lesser is different, because he composed it.</p>	<p>תמני סרי תשסרי הוויין אמר רבי לוי ברכת הצדוקים ביבנה תקנוה... ת"ר שמעון הפקולי הסדיר י"ח ברכות לפני רבן גמליאל על הסדר ביבנה אמר להם ר"ג לחכמים כלום יש אדם שיוודע לתקן ברכת הצדוקים עמד שמואל הקטן ותקנה לשנה אחרת שכחה והשקיף והשקיף בה שתיים ושלש שעות ולא העלוהו אמאי לא העלוהו והאמר רב יהודה אמר רב טעה בכל הברכות כלן אין מעלין אותו בברכות הצדוקים מעלין אותו חיישינן שמא מין הוא שאני שמואל הקטן דאיהו תקנה</p>

8. Mishnah, Avot 4:19	משנה, אבות ד:יט
<p>Samuel the Small would say: "When your enemy falls, do not rejoice; when he stumbles, let your heart not be gladdened. Lest G-d see, and it will displeasing in His eyes, and He will turn His wrath from him [to you]" (Proverbs 24:17-18).</p>	<p>שמואל הקטן אומר, (משלי כד) בנפל אויביך אל תשמח ובכשלו אל יגל לבך, פן יראה ה' ורע בעיניו והשיב מעליו אפו.</p>

9. Babylonian Talmud, Shabbat 116A	בבלי, שבת דף קטז.
<p>Now, a certain philosopher lived in his vicinity, and he bore a reputation that he did not accept bribes. They wished to expose him, so she [Rabban Gamliel's Sister] brought him a golden lamp, went before him, [and] said to him, 'I desire that a share be given me in my [deceased] father's estate.' 'Divide,' ordered he. Said he [R. Gamaliel] to him, 'It is decreed for us, Where there is a son, a daughter does not inherit.' [He replied], 'Since the day that you were exiled from your land the Law of Moses has been superseded and another book given, wherein it is written, 'A son and a daughter inherit equally.' [no source in Gospels for this] The next day, he [R. Gamaliel] brought him a Lybian ass. Said he to them, 'Look at the end of the book, wherein it is written, I came not to destroy the Law of Moses nor to add to the Law of Moses' (Matt. 5:17), and it is written therein, A daughter does not inherit where there is a son. Said she to him, 'Let thy light shine forth like a lamp.' Said R. Gamaliel to him, 'An ass came and knocked the lamp over!'</p>	<p>הוה ההוא פילוסופא בשבבותיה דהוה שקיל שמא דלא מקבל שוחדא. בעו לאחוכי ביה; אעילא ליה שרגא דדהבא, ואזול לקמיה, אמרה ליה: בעינא דניפלגי לי בנכסי דבי נשי. אמר להו: פלוגו. אמר ליה כתיב לן: במקום ברא ברתא לא תירות. אמר ליה: מן יומא דגליתון מארעכון איתנטלית אורייתא דמשה, ואיתיהיבת עוון גליון, וכתיב ביה: ברא וברתא כחדא ירתון. למחר הדר עייל ליה איהו חמרא לובא. אמר להו: שפילית לסיפיה דעוון גליון וכתב ביה: אנא לא למיפחת מן אורייתא דמשה אתיתי [ולא] לאוספי על אורייתא דמשה אתיתי. וכתיב ביה: במקום ברא ברתא לא תירות. אמרה ליה: נהור נהוריך כשרגא! - אמר ליה רבן גמליאל: אתא חמרא ובטש לשרגא.</p>

10. Acts Chapter 5

²⁷ And when they had brought them, they set them before the council: and the high priest asked them,
²⁸ Saying, Did not we straitly command you that ye should not teach in this name? and, behold, ye have filled Jerusalem with your doctrine, and intend to bring this man's blood upon us. ²⁹ Then Peter and the other apostles answered and said, We ought to obey God rather than men. ³⁰ The God of our fathers raised up Jesus, whom ye slew and hanged on a tree. ³¹ Him hath God exalted with his right hand to be a Prince and a Saviour, for to give repentance to Israel, and forgiveness of sins. ³² And we are his witnesses of these things; and so is also the Holy Ghost, whom God hath given to them that obey him. ³³ When they heard that, they were cut to the heart, and took counsel to slay them. ³⁴ **Then stood there up one in the council, a Pharisee, named Gamaliel, a doctor of the law,** had in reputation among all the people, and commanded to put the apostles forth a little space; ³⁵ And said unto them, Ye men of Israel, take heed to yourselves what ye intend to do as touching these men... ³⁸ And now I say unto you, Refrain from these men, and let them alone: for if this counsel or this work be of men, it will come to nought: ³⁹ But if it be of God, ye cannot overthrow it; lest haply ye be found even to fight against God. ⁴⁰ And to him they agreed: and when they had called the apostles, and beaten them, they commanded that they should not speak in the name of Jesus, and let them go.

11. Acts Chapters 21-22

⁴⁰ ...Paul stood on the stairs, and beckoned with the hand unto the people. And when there was made a great silence, he spake unto them in the Hebrew tongue, saying, ¹ Men, brethren, and fathers, hear ye my defence which I make now unto you. ² (And when they heard that he spake in the Hebrew tongue to them, they kept the more silence: and he saith,) ³ I am verily a man which am a Jew, born in Tarsus, a city in Cilicia, **yet brought up in this city at the feet of Gamaliel, and taught according to the perfect manner of the law of the fathers,** and was zealous toward God, as ye all are this day.